

Deviaty člen Súdnej rady Slovenskej republiky

po 1. septembri 2014 podľa čl. 141a ods. 1 písm. a) a 154d ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky po jej novele vykonanej ústavným zákonom č. 161/2014 Z. z.

Otázka:

Vzhľadom na to, že 1.9.2014 sa stala účinnou novela Ústavy vykonaná ústavným zákonom č. 161/2014 Z.z. (ďalej len „novela Ústavy 2014“) vznikol problém ktorá osoba sa po tomto dátume stáva 9. členom Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) namiesto predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorému k 1.9.2014 zanikla funkcia predsedu súdnej rady?

Do kontextu tejto otázky patrí aj skutočnosť, že od 23. 6.2014 nebola obsadená funkcia predsedu najvyššieho súdu a predsedu súdnej rady a tieto funkcie neboli obsadené ani ku dňu účinnosti novely Ústavy 2014.

So zreteľom na znenie čl. 154d ods. 4 Ústavy po novele Ústavy 2014 prichádzajú do úvahy dve možné odpovede:

- deviatym členom sa stáva kandidátka na predsedníčku najvyššieho súdu, ktorá bola zvolená súdnou radou 16.9.2014, ak bude vymenovaná prezidentom republiky za predsedníčku najvyššieho súdu, alebo
- súdna rada vyhlási voľba na deviateho člena súdnej rady sudcami Slovenskej republiky.

Analyzované články novely Ústavy 2014

Čl.141a Súdna rada Slovenskej republiky

(1) Predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky volí a odvoláva Súdna rada Slovenskej republiky zo svojich členov. Členmi Súdnej rady Slovenskej republiky sú

- a) deväti sudcovia, ktorých volia a odvolávajú sudcovia Slovenskej republiky,
- b) traja členovia, ktorých volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky,
- c) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky,
- d) traja členovia, ktorých vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky.

Čl.154d

(4) Funkcia predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky ustanoveného podľa doterajších predpisov zaniká dňom nadobudnutia účinnosti tohto ústavného zákona. Predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je členom Súdnej rady Slovenskej republiky do skončenia funkčného obdobia tých členov Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorí boli zvolení sudcami Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov.

Analýza a odpoveď na otázku

Východiskom tejto analýzy je preskúmanie účelu čl. 154d ods. 4 Ústavy; ďalej sa táto analýza venuje obsahu hypotézy tohto článku Ústavy a napokon tomu, či po 1.9.2014 prichádzalo do úvahy použitie pravidiel správania sa, obsiahnutých v druhej vete čl. 154d ods. 4 Ústavy.

Účelom čl. 154d ods. 4 Ústavy bolo vyriešenie dôsledkov oddelenia dvoch ústavných funkcií ku 1.9.2014: predsedu najvyššieho súdu a predsedu súdnej rady.

Použitie pravidla ustanoveného v citovanom článku Ústavy predpokladá vo svojej **hypotéze** to, že ku dňu jeho účinnosti bola obsadená funkcia predsedu najvyššieho súdu a, implicitne, ex lege, aj funkcia predsedu súdnej rady. Ak tieto funkcie neboli ku dňu účinnosti novely Ústavy 2014 obsadené, potom:

- nebolo potrebné oddeľovať funkciu predsedu najvyššieho súdu od funkcie predsedu súdnej rady u konkrétnej osoby;
- nebolo potrebné riešiť právne postavenie predsedu najvyššieho súdu ako člena súdnej rady a napokon
- nebola tu ani osoba, ktorej by zanikala funkcia predsedu súdnej rady.

Preto sa účel čl. 154d ods. 4 Ústavy ku dňu účinnosti novely Ústavy 2014, t.j. k 1. 9.2014 **nemohol ani nepotreboval dosiahnuť.**

Vrátíme sa k problému z iného aspektu.

Za predpokladu, ak by bola obsadená funkcia predsedu najvyššieho súdu ku 1.9.2014, potom by osoba, ktorá by zastávala túto funkciu, prestala zastávať funkciu predsedu súdnej rady; zostala by však predsedom najvyššieho súdu

a z tohto ústavného postavenia by jej vzniklo **priamo z Ústavy členstvo v súdnej rade**, ktoré by trvalo do skončenia funkčného obdobia tých členov Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorí boli zvolení sudcami Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov.

Kandidátka na novú predsedníčku najvyššieho súdu bola zvolená 16.9.2014; doposiaľ nebola vymenovaná prezidentom republiky. Za predpokladu, že bude riadne vymenovaná, stane sa predsedníčkou najvyššieho súdu, ale nestane sa, súčasne, predsedníčkou súdnej rady. U tejto osoby teda **nebude potrebné riešiť jej právne postavenie** vyplývajúce z toho, že by dňom vymenovania za predsedníčku najvyššieho súdu sa stala aj predsedníčkou súdnej rady.

Z toho plynie čiastkový záver: Na právnu situáciu novej predsedníčky najvyššieho súdu, ktorá bude vymenovaná po 1.9.2014 nebude potrebné a ani možné **použiť pravidlo správania sa**, ustanovené v čl. 154d ods. 4 Ústavy; táto predsedníčka najvyššieho súdu sa totiž nikdy nestane aj predsedníčkou súdnej rady.

Okrem toho, nová predsedníčka najvyššieho súdu **nemôže byť v žiadnom prípade spojovaná** s členmi Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorí boli zvolení sudcami Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov; niet medzi ten súvis, ktorý, do 1.9.2014 vyplýval zo zdvojenia funkcie predošlého predsedu najvyššieho súdu, ktorý ako predseda najvyššieho súdu sa ex lege stal členom súdnej rady vo funkcii jej predsedu.

Záver

Vzhľadom na skutkový základ položenej otázky, znenie čl. 154d ods. 4 Ústavy a predovšetkým jeho účel je potrebné uzavrieť, že 1.9.2014 sa stal čl. 154d ods. 4 Ústavy **obsolétnym** článkom novely Ústavy 2014.

Táto obsolétnosť vedie k jednoznačnej odpovedi: Deviatym členom súdnej rady po 1.9.2014 by sa mal stať **sudca, ktorého zvolia sudcovia Slovenskej republiky**.

Z toho vyplýva, že súdna rada má za **povinnosť vyhlásiť túto voľbu** tak ako jej to ukladá platná a účinná ústavná aj zákonná úprava.